

DOF i Vestafrika

REP-mødet i november 2014 bakkede op om et forslag fra Internationalt Udvalg (INTUD) om en strategi for, hvordan foreningens medlemmer kan engageres i international fuglebeskyttelse. Dette omfatter både en 'jobbørs' for at få frivillige til at engagere sig omkring eksisterende projekter ude i verden, og stipendier til personer som vil påtage sig krævende arbejdsopgaver.

Baggrund for hovedprojektet i Vestafrikas savanneregion

Lige siden systematiske punkttællinger blev startet i DOF og i andre europæiske lande, har man kunnet registrere en gradvis tilbagegang for mange af de trækfugle, der tager den lange rejse til Afrika. Tilbage i 1980'erne gik det især ud over de arter, som overvintrede i den tørkeramte Sahel zone syd for Sahara. De har senere klaret sig bedre, men de arter, som overvintrer lidt længere mod syd, i skovsavannen, bliver ved med at gå tilbage. Det er for eksempel tilfældet med løvsanger og fluesnapper.

DOF'ere og forskere ved Zoologisk Museum har allerede været i området i fem år, og har kunnet påvise, at vore trækfugle overvintrer i skovsavannen. Men vi ved også, at skoven forsvinder pga. træfældning, afbrænding, eller for at skaffe landbrugsjord. De lokale befolkninger vil gerne have træer i markene for at få skygge, men der hugges grene til brænde og for at skaffe foder til dyrene, og efterhånden bliver det langt mellem de store løvrige træer, hvor vore løvsangere kan finde insekter. Vores nye fremstød går ud på at skaffe solid dokumentation for, hvordan forekomsten af europæiske trækfugle varierer med naturtilstanden, både i mere eller mindre naturlig skov, og i områder med forskellig intensitet af menneskelig udnyttelse. I nært samarbejde med forskerne på Zoologisk Museum vil vi skaffe dokumentation for, hvilke former for landudnyttelse, der er bedst for fuglene. Det bliver forhåbentligt til nogle forskningsartikler, men vi ønsker også at skabe grundlag for et forvaltningsprojekt. Det mest umiddelbart opnåelige mål bliver at lave en manual for fuglevenlig landudnyttelse, og at gøre den tilgængelig (online) for lokale myndigheder, NGO'er og bistandsprojekter. Det bliver hårdt takseringsarbejde, efter en nøje fastlagt metodik.

Program for 2015

I princippet vil vi gerne arbejde i hele den vestafrikanske savannezone. Men med borgerkrige og ebola-epidemi er det i øjeblikket kun muligt at arbejde trygt i Ghana, så det gør vi så. Samarbejdsaftalen med BirdLife-partneren, Ghana Wildlife Society, er blevet genforhandlet, og de første DOFere er allerede taget af sted. De skal i februar og marts tælle fugle i forskellige habitater nær Damongo, Daboya og Navrongo i det nordlige Ghana, idet vi i denne omgang satser på at dække et bredt spektrum af forskellige naturtyper. De omfatter både lunde med 'hellig skov', mere udhuggede områder, og landbrugsområder med forskellige afgrøder og varierende tæthed af træer. Til næste år vil vi formentlig gå mere specifikt efter projektområder, hvor der eksperimenteres med forskellige former for 'bæredygtigt landbrug' for at finde ud af hvor stor forskel, det gør for fuglene. Den eksakte plan vil blive justeret efterhånden, som vi får mere viden.

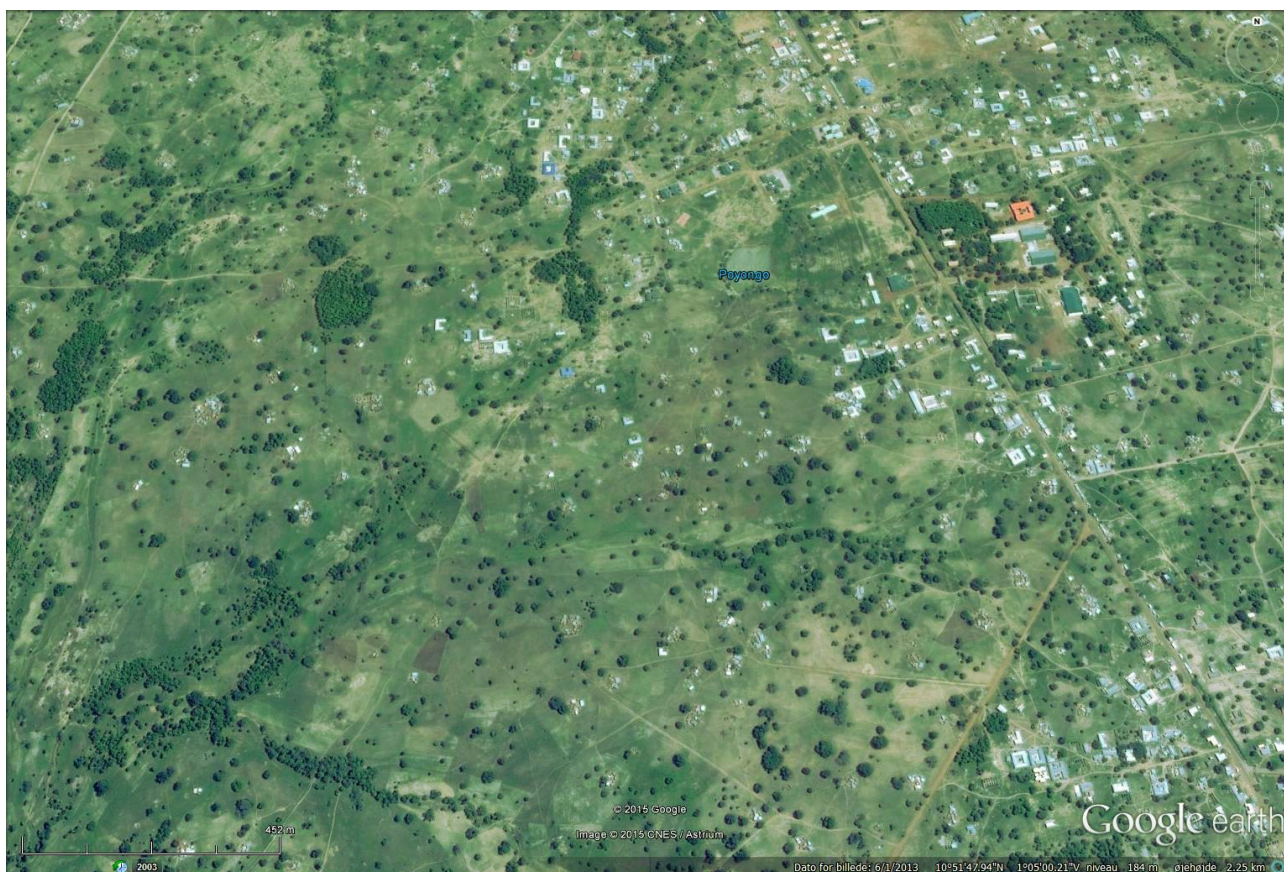
Lars Smidt, som var formidler/ringmærker i Ghana i 2013, tog afsted 2. februar, og forsøger (ifølge kommunikationen med ham) at udholde den voldsomme varme. Ulf Ottoson fulgte efter 16. februar. Han har lang erfaring fra feltarbejde i Afrikas nordlige savannezone, især som forsker og underviser ved A.P.

Leventis Ornithological Research Institute i Jos i det nordlige Nigeria, hvor aktiviteten for tiden ligger stille pga. borgerkrig.

INTUDs strategi for at rekruttere flere frivillige til naturbeskyttelse i andre lande indeholder også muligheder for rejsestipendier, som kan stimulere interessen blandt unge DOFere. Vi har indenfor dette område udvalgt Anders Odd Wulff Nielsen, 20 år, og en af foreningens meget aktive unge. Han støttes gennem INTUDs 'frie midler', og vil være sammen med en erfaren ghaneser, og til dels med de to gamle rotter --- så han kan lære det. Han skal foretage to ugers 'scouting' med henblik på at finde nye interessante områder i den sydøstlige del af Ghana. Endeligt er det muligt, at en fjerde DOFer tager ud helt for egen regning.

De nævnte personer har modtaget en dags 'kursus' i Fuglenes Hus, hvor de har lært om arbejdets formål og metodikker. De har også fået gode råd om, hvordan man gebærder sig ude i landsbyerne, og hvordan man kan spørge de lokale om deres forhold til naturen og landudnyttelse. De fik en skriftlig metodebeskrivelse og satellitfotos over udvalgte områder (i høj opløsning, hvor man tydeligt kan se hver en busk).

Vi ser spændt frem til, at der snart kommer nogle skriftlige beretninger fra de udsendte.

Satellitbillede af et af de udvalgte studieområder. Ottoson talte fugle i dette område i 1980erne. Dengang var der mange flere træer, og det bliver spændende at se, hvorvidt der er sket ændringer i fuglebestandene.